

Csongrádban százból hét droggal összefüggő bűncselekmény

Megyénk a legfertőzöttebb

Az ismertté vált kábítószer-bűncselekmények alapján Magyarország drogtérképén Csongrád megye első a megyék között. Tavaly a szegedi drogcetrumban közel ötszázán jelentkeztek kezelésre. A szakember a magas számot azzal magyarázza, hogy az iskolavárosokban a fiatalok körében az alkohalnál elfogadottabb a kábítószeresítés.

Növekszik Csongrád megyében a kábítószeresítők száma. Az ismertté vált kábítószer-bűncselekmények aránya alapján megyénk az országos rangsorban a második, a megyék között viszont az első. A Csongrádban tavaly elkövetett és a rendőrség tudomására jutott összes bűncselekmény 7,2 százaléka függött össze a droggal. Ez a jéghegy csúcsa, vagyis az arány szinte semmit sem mond a kábítószer-probléma valódi méreteiről, inkább a rendőrség felderítő munkájának hatékonyságára utal – magyarázza a számok mögötti jelenséget Zsolczi István rendőr őrnagy. A Csongrád Megyei Rendőr-főkapitányság bűnmegelőzési osztályának vezetőhelyettese elárulja: egyetlen eset, például a sándorfalvi „diszkódrog”terítők lefűlése is jelentősen megváltoztatja a statisztikai mutatókat. Ugyanakkor minden egyes sikeres felderítés fontos, mert „látenciájában” ez a legjelentősebb bűncselekménytípus, más-képpen fogalmazva: a kábítószereseknek csak 1-2 százaléka kerül a rendőrség látókörébe. A jéghegy nagyságát jelzi, hogy kábítószerrel való visszaélés miatt 2004-ben 295, tavaly pedig 312 ügyvel foglalkozott a rendőrség. A rend őrei a legtöbb esetben Szegeden (két éve 201, tavaly 190) foglalkoztak drogosokkal. E szempontból a második legfertőzöttebb városunk 2004-ben Szentés (29), 2005-ben Hódmezővásárhely (54 eset), a

Heroinfogás Kiszombornál. A határközelség is veszélyezteti a megyét *Illusztráció: Miskloczi Róbert*

harmadik helyezett pedig két éve Vásárhely (25), tavaly pedig Kistelek (27 ügy).

A bűncselekmények között azért nő a kábítószerrel összefüggő esetek száma, mert megyénk a hármast határ mentén, a drogszállítványok fő útvonalán fekszik. Am a számok a jogszabályok változását is jelzik. A büntető törvénykönyv legutóbbi szigorodásakor szinte megduplázódott a szegedi Dr. Farkasinszky Terézia Drogcetrumban kezelésre jelentkezők száma. Csak ebbe a szakintézménybe 2002-ben 236, ugyanakkor 2003-ban 415 kábítószeres jutott el – mutatja az statisztikai adatokat Zelenai Károly. Az intézetvezető elárulja: a kezelést a büntetés egyfajta alternatívájaként választók számá-

hoz képest is száz fölött nőtt forgalmuk. Am rejtett jelenségről lévén szó, kábítószer-élvezőknek csak 20-25 százalékával találkozunk a kezelőintézmények szakemberei.

Figyelmeztet az adatsor arra is, hogy egyre fiatalabbak a drogot kipróbálók. Például tavaly 13 év alatti gyerek is akadt a kezelésre jelentkezők között. A szegedi intézménybe eljutók egyharmada tanuló, más-képpen nézve: negyede 15-19 éves diák, nyolcvan százalékuk 24 év alatti. E tény újabb okokat sejtet. Az iskolavárosokban a fiatalok körében – a felnőttek elleni lázadásként – gyors boldogságszerző szerként az alkohalnál elfogadottabb a kábítószeresítés.

Ú. I.

Boldogságszérumok

ÚJSZÁSZI ILONA

Kosztolányi csacska rímei jutnak eszembe, ha a kábítószeresítés miatt csak úgy, általánosságban szörnyülködni hallok valakit. „Csodálkozol a kokainistán, / s nem érted? / Gondolkozzál az okain is tán – / s megérted!” – kiabálnám a költő sorait.

A 14-15 évesek kétharmada azt mondja, már túljutott az első részegségén, s legalább egyszer már kipróbálta a kábítószeresítést. Ezekhez a boldogságpótlékokhoz azonban gyerekek csak felnőttek közreműködésével juthattak. Olyan nagykorúak segítségével, akik a jóérzést és a törvényeket sem tisztelve gyerekeknek továbbítják a szokásformáló szereket.

Veszélyes, mert átfűtődik a szokásokat a drog. A fiatalok – örök lázadóként – nem szednek nyugtató és kedélyjavító gyógyszereket, nem alkoholistáknak, mint szülei és nagyszülei. Inkább marihuánás cigit szívna és diszkódrogokat nyelnek, mint idősebb testvéreik, mint a saját korosztályukhoz tartozó barátai. Az alkalmi drogosok, a buliban pörgők élvezik a drogot, nem tapasztalják veszélyeit. A szakemberek szerint nyolcvan százalékuk időben abba is hagyja a boldogságszérum fogyasztását. A maradék húsz százalék fele számára azonban életformává válik a gyors ellazulás e fajtája. Az utolsó tíz százalék pedig – biológiai és pszichológiai okok miatt – állandó hangulatjavító szerként a kábítószert betege lesz. E két csoporthoz tartozók elindulnak a lejtőn, egyre keményebb drogot használnak, s mikor túljutnak az ötvenedik adag heroinon, addigra már függnek a szertől. Innen viszont elképzelhetetlenül nehéz visszajutni a „tisztasághoz”.

Ezekkel az utakkal és arányokkal gimnazistává lett lányom iskolájában az első szülői értekezleten sokkoltak. Aztán a szakember hosszan ismertette az ijesztő listát, mi minden (általam addig ártatlannak ismert mag és gyógyszer is) tekinthető drognak. Megsorolta az ilyen-olyan apróbb-nagyobb jeleket, melyekre fölfigyeljen anyja-apa észreveheti, ha lányát-fiát megérintette a szer.

Egyetlen ilyen sokkoló adatsor csak az általános szörnyülködéshez elég. A változódhoz több kell. Talán az, hogy minden felnőtt elgondolkojon az okokon. De az is, hogy képes legyen fölfedezni az ellazulás, alkalmazni a szabadidő pihentető eltöltésének bevált módszereit. Így a maga példájával hitelesíteni: az alkohalnál, de a drognál is jobb a természetes boldogságszérumok.

Felsőoktatási jelentkezési lapok

MUNKATÁRSUNKTÓL

A nyomtatvány- és papírboltokban már megvásárolhatók az Oktatási Minisztérium által kiadott felsőoktatási jelentkezési lapok. Az A jelű nyomtatványért 165, a B jelű intézményi jelentkezési lapért 135 forintot kell fizetni. Az A lapot az ahhoz mellékelni borítékra szereplő címre kell eljuttatni, a B jelű nyomtatványokat pedig a választott felsőoktatási intézmények, karok címére kell elküldeni. A jelentkezési határidő február 15.

Az akkreditációs központ elégedetlen: NYAK-csóva

Nem jár többletpont a Pitman-vizsgáért

Nem kapnak államilag elismert nyelvvizsga-bizonyítványt, és nem kapnak többletpontot sem a felvételi eljárás során azok, akik 2005. október elseje után tettek Pitman-nyelvvizsgát. A nemrégiben átdolgozott vizsgát ugyanis a magyar akkreditációs központ nem fogadta el.

Nem számít államilag elismert bizonyítványnak a 2005. október elseje után tett Pitman egynyelvű angol nyelvvizsga, ezért többletpont sem jár érte a felvételi eljárás során. Az október elseje előtt tett vizsgákat a változás nem érinti.

Tavaly szeptemberben megírtuk: októbertől megújul, gyakorlatiasabbá és modernebbé válik az egyik legnépszerűbb nemzetközi nyelvvizsgarendszer, a Pitman. Később kiderült: az angol vizsgaközpont által kidolgozott újításokat a magyar Nyelvvizsgatáti Akkreditációs Központ (NYAK) nem fogadta el, és a Pitman Qualifications vizsga állami elismerését október elsejétől egy évre felfüggesztette.

A Pitmannal szemben csak Magyarország ilyen szigorú, Olaszországban például már vizsgáznak az átdolgozott kritériumok szerint.

A Szegedi Tudományegyetem JGYTFK Gyakorló Általános és Alapfokú Művészeti Iskolában október óta Pitman-nyelvvizsga nem, csak Pitman-gyerekvizsga tehető. Azokat, akik akkreditált nyelvvizsgára jelentkeznek, az iskola tájékoztatja a változásról – tudtuk meg Belájszki Nevenkától. A vizsgatit-

kár elmondta: az angol központ szándéka szerint modernebb, életszerűbb – de nálunk mégsem akkreditált – teszt írásbeli része pluszfeladatokat tartalmaz. Az október elseje előtt tett vizsgákat a változás pedig sokkal szubjektívebb értékelésre ad lehetőséget. Belájszki Nevenka úgy tudja, éppen ez utóbbi nem felelt meg a NYAK számára. A Pitman angliai központi vizsgarendszert a vizsgarendszert és újra kérni fogja a magyarországi akkreditációt. A vizsgatitkár bízik benne: a Pitman hamarosan újra államilag elismert lesz.

G. ZS.

AZ OM KÖZLEMÉNYE

Az Oktatási Minisztérium honlapja is foglalkozik a felvételi kapcsán a témával. Az OM közleménye szerint a felsőoktatási intézményekben jelentkezők évek óta vizsgázhatnak és államilag elismert nyelvvizsga bizonyítványt kaphattak a Pitman vizsgaközpontban, ezért ezt jelezniük kell a jelentkezési lapon. Azok viszont, akik 2005. október 1-je után vizsgáznak a Pitman központban, nem kapnak államilag elismert nyelvvizsga-bizonyítványt, így többletpontot sem.

DIÁKOK A DIÁKOKÉRT

Közös felelősségünkre utal, hogy a kezelésre szoruló 69 százaléka családban élő fiatal. Ez a megelőzés jelentőségére is ráirányítja figyelmünket – véli Szilágyiné Bay Lujza rendőr alezredes. A Csongrád Megyei Rendőr-főkapitányság osztályvezetője szerint sikeres drogpreevenációs kurzusuk: például a szegedi egyetemen legutóbb hirdetett 120 fős tanfolyam egy perc alatt betelt. A szülők keveset tudnak a drogról, a főiskolások és egyetemisták viszont ahhoz nem elegend, hogy segíteni tudjanak magukon és társaikon, majd pedagógussá válva a kisdíjakon.

A termés felét is elviheti a fagy – A petrezselyem tartja magát

Pusztul a kései búza Makón

A későn vetett búza nehezen viseli az elmúlt napok kemény hidegét, mert a földeken nincs hótakaró. A terméskiesés Makó környékén akár ötvenszázalékos is lehet.

A makói Oláh József nagyjából ötven hektáron természet búzát – ebből húsz hektár Makó közelében kerül el. A földek egy részén belvív pusztít, ám ez csak az egyik probléma, ami a terméskilátásokat rontja: mivel nincs hótakaró, az apró növényeket a fagy is megviseli. Az elmúlt napokban mínusz tizenöt foknál is hidegebb volt nem egyszer. A termelő persze hozzáteszi: nem minden táblán viseli nehezen a hideget a kalászos, csak ott, ahol nem tudták időben, október elején elvetni a szemeket, illetve ahol nem volt mód az előzőleg szükséges talajművelésre.

A jókor elvetett búza már meg erősödött, és ha ráadásul hiedtűró, kevésbé igényes a fajta, megvan hópaplan nélkül is: Am mivel saját gépek híján sokan csak bér munkában tudták megoldani az előkészítést, illetve a vetést, volt, ahol csak október legvégére kerültek a földbe az apró magvak. Az ezekből kikelt szájak gyengék, élettelenek – mutatta meg nekünk a gazda az egyik, lelei út menti területen. Úgy becsüli, saját földjeinek ötödörészét érinti ez a probléma, de a határt járva úgy tapasztalta,

Oláh József földjeinek ötödén pusztít a fagy

Fotó: Karnok Csaba

JÓ A GYÖKÉR ÁRA

Ha nagy a hideg és kemény a föld, jó ára van a petrezselyemnek – vagy ahogy Makón és környékén mondják, a gyökérnek. Oláh Józsefnek már nincs belőle, eladta, de még akkor, amikor csak kétszáz-húsz-kétszázharminc forintot adtak kilójáért. Most háromszázat is. A komoly kereslet azzal is magyarázható, hogy tavaly a vártnál kevesebb és gyengébb minőségű, azaz kevésbé tárolható volt a termés.

összességében jóval nagyobb területen lesz majd fagykár.

Bár az már biztos, hogy mindez terméskiesést okoz, az érintett

termelők központi megsegítéséről információink szerint egyelőre nincs szó. Ehhez, minthogy külön pénzeretből lehet csak

megoldani, adott esetben parlamenti döntésre lesz szükség. Igaz, a dolog egyelőre korai is lenne: mint Oláh József is elmondta lapunknak, a várható károk mértékét most nem lehet megbecsülni. A végeredmény sok tényezőtől függ – ilyen például a további időjárás vagy a későbbi tápanyagellátás. Ennek függvényében Oláh József az érintett tábláknak tíztől ötven százalékig terjedő kárnagysággal számol a termést illetően.

SZABÓ IMRE